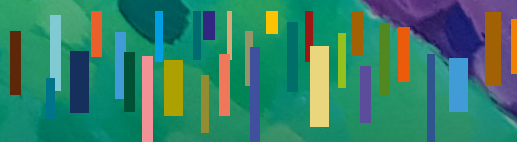

PRO PARENTIBUS

STEDELIJK LEIDEN
GYMNASIUM

- Hit the road
- Les 't best
- Klassieker
- Mooi werk
- Oproep Kerstactie
- Terugblik op 2025

Beste ouders,

Deze donkere dagen voor kerstmis vragen om lichtjes. Wij mogen ons op school gelukkig prijzen, want onze vierdeklassers hebben in aanloop naar de kerstactie de school warm aangekleed en in kerstsferen gehuld.

We mogen ons sowieso gelukkig prijzen op school, met een mooie eerste periode van het schooljaar achter de rug. In deze Pro Parentibus gunnen we u een kleine inkijk in enkele bezigheden: een mooie natuurkundeles, op pad in de stad met aardrijkskunde, ruiken aan de oudheid met onze eersteklassers in het Rijksmuseum van Oudheden.

Een oud-collega blikt terug op veertig jaar Stedelijk, de rector van Athena op het SGL-jaar 2025, maar voordat we dit jaar in kerstsferen afsluiten vragen we u om deelgenoot te worden van onze vermaarde kerstactie. U kunt op donderdag 18 december uw kind verrassen met iets lekkers of een roos, waarmee u het goede doel van de kerstactie 2025 steunt: het Xenia hospice in Leiden. Lees daarover meer

in het stukje *Leerzaam lesurij* verderop in deze Pro Parentibus.

Namens alle collega's van het Stedelijk Gymnasium Leiden wens ik u mooie kerstdagen en een gezond en gelukkig 2026.

redactie Pro Parentibus

Anne Leussink

Wie zegt u? Pauline Huis in 't Veld

Maakt u zich ook wel eens druk om het steeds maar groeiende lerarentekort? Ik wel!!

Gelukkig zijn er prachtige initiatieven om mensen te inspireren de overstap te maken naar het onderwijs. De universitaire lerarenopleidingen lanceerden de campagne 'Leraar worden iets voor jou?'; Wellicht heeft u de posters met prikkelende stellingen al eens voorbij zien komen.

Bij het ene vak is de nood wat hoger dan bij het andere; Nederlands is volgens de laatste prognoses na wiskunde het vak met de grootste toekomstige tekorten, zeker ook in het eerstegraadsgebied. Om hier een oplossing voor te vinden introduceerden de lerarenopleidingen het zij-instroomtraject 'Leraar Nederlands voor niet-Neerlandici'. Een hele mond vol. Het is een pilotproject, bedoeld voor mensen met een afgeronde universitaire master in de Geesteswetenschappen, Rechtsgeleerdheid of Sociale wetenschappen. In twee tot drie jaar kunnen zij hun bevoegdheid halen voor het vak Nederlands via een programma op maat. Supertof initiatief. En weet u wat nog leuker is? Er doen

maar liefst drie docenten van onze school mee aan dit traject, waar- onder ikzelf.

De deelnemers die in september zijn gestart vormen een gemêleerd gezelschap. Een aantal is reeds docent en wil graag ook Nederlands gaan onderwijzen, een nog groter aantal komt gelukkig van buiten het onderwijs (veelal vanuit een juridische achtergrond) en wil via dit traject de overstap maken. Vanuit mijn vak, klassieke talen, zijn er al behoorlijk wat connecties met Nederlands. Bij het uitleggen van de grammatica bij Grieks en Latijn, starten we vanuit het Nederlands. Stijlfiguren herkennen en het onderscheiden van hoofden en bijzinnen behoren tot de dagelijkse kost van het vertalen.

Maar gelukkig is er nog heel veel bij te leren, wat immers ook de hoofdreden was om deze stap te maken. Zo fijn om mijn eigen hersens weer te laten kraken!

Nu na drie maandjes studie kan ik wel concluderen dat het vak Nederlands zeer veelzijdig is. Het beeld dat bij sommigen leeft ('Nederlands is vooral grammatica

en spelling en verplichte boekenlijsten') is echt niet meer van deze tijd. Zo staan ook onderwerpen als taalvariatie en taalverandering op het menu. Hoe komt het dat de constructie 'Hun zeggen..' voor de een heel normaal klinkt en bij de ander afgrijzen oproept? Wat is het verschil tussen de taalregel, de taalnorm en het dagelijks taalgebruik? Aan meertaligheid wordt aandacht besteed; ben je eigenlijk ook meertalig als je een dialect spreekt? Zijn er voordelen aan het meertalig zijn? We leren leerlingen kritisch omgaan met bronnen en lichten 'framing' toe. Wat gebeurt er als je verteld wordt dat je een tekst moet lezen als huizenverkoper of als inbreker en je daarna verslag moet leggen van

EEN KLAS OPLEIDEN, DAT IS PAS LEIDERSCHAP

de inhoud? 100 % garantie dat elk perspectief een heel andere samenvatting oplevert!

Wat betreft leesvaardigheid en het maken van leesmeters leerde ik al veel. Wat gebeurt er eigenlijk in je hoofd als je leest? Hoe zorg je ervoor dat leerlingen blijven lezen? Een paar antwoorden heb ik inmiddels paraat, want boeken-speed-dates, zelf boeken lezen in de klas, keuzevrijheid geven en leerlingen

leren het juiste boek te kiezen zijn goede pijlers voor een succes-ervaring. Overigens fantastisch om te zien hoeveel onderzoek er in de wetenschap al is gedaan op allerlei gebieden en welke concrete adviezen er liggen voor het onderwijs.

Thuis worden ze al een beetje gek van mij als ik weer eens aankom met iets wat ik geleerd heb in mijn colleges en waar ik dan graag over vertel. Gelukkig kan ik het ook in mijn klassen kwijt, met mijn eerste klas verbazen we ons elke les over de herkomst van een woord (suikerspin, glazen muiltje, weerwolf, mierzoet) en laatst had ik met mijn klas 6 Grieks een mooie discussie over de fases van het aanleren van een taal en hoe dat werkt in je hoofd. Ze bleken dit ook gehad te hebben bij Nederlands. Hoewel een aantal mij

meewarig aankeek ('vind je dat nou echt leuk?') bespeurde ik ook bij een enkeling dezelfde verwondering die ik voelde. Zou toch tof zijn als hier een eerste zaadje geplant is tot een studie Nederlands...

Ruiken aan de oudheid - met de klas naar het RMO

Om 12.20 uur verzamelden we voor de poort bij de hoofdingang. Samen fietsten we naar het museum. Daar wachtten twee gidsen ons op. Nadat we onze jassen en tassen naar de garderobe hadden gebracht, startte onze rondleiding.

MERLE EN ZUZIA UIT 1P

Ons groepje ging eerst naar de zaal met Griekse grafreliëfs. We moesten in groepjes van drie steeds een paar seconden kijken naar het reliëf op de volgende pagina. Dan moesten we dit zo goed mogelijk natekenen. Toen was er uitleg over een bronzen harnas, waarop verschil-

lende landen aanspraak maakten. Daarna moesten we een rood- of zwartfigurige pot kiezen die wij als enige pot in ons museum zouden zetten.

Toen werd ons gevraagd om te vertellen over hoe we een

stenen hoofd zouden renoveren. Een weetje: het hoofd is een deel van de Griekse kunst, maar het is gevonden op een fontein in Italië. Dat verklaart het grote gat in het achterhoofd.

Een grote blikvanger in de volgen-

PRO PARENTIBUS

de zaal was een enorme pot met allerlei patronen van bijvoorbeeld paarden, maar ook geometrische vormen zoals driehoekjes en vierkanten. Die pot bleek een “grafpot”. Een soort van grafsteen dus, alleen dan een pot in plaats van een steen. Hij had geen bodem, en kon dus niet gebruikt worden om voedsel in op te slaan. Dat gat zat er omdat er anders heel veel regenwater in zou komen te staan, en dan zou de pot eerder kapotgaan. De pot werd overigens gevonden in heel veel kleine stukjes. Het RMO heeft ze

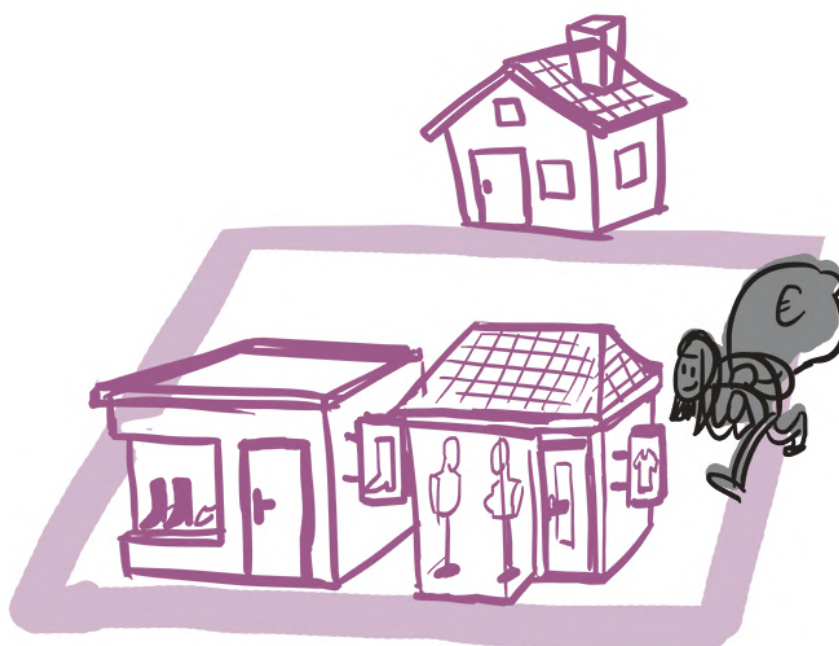
aan elkaar gelijmd, om zo een groot geheel te maken.

Bij de grote pot deden we een reuktest. Wie kon het beste geuren uit de Griekse oudheid benoemen? Er waren geuren zoals lavendel, maar ook muskus. Dat laatste werd vroeger gemaakt van een gedroogde en daarna verbrijzelde geurklier van een muskusrat. Het was erg jammer dat we al zo snel moesten gaan. De gidsen konden alles erg goed uitleggen en het was heel leuk en gezellig.

Spelletjes en analogieën

HANS VAN BEMMEL, DOCENT NATUURKUNDE

Op vrijdagmiddag 2 oktober moet ik alles uit de kast halen om klas 2 bij de les te betrekken. Die middag begint de kermis van het Leidens Ontzet. De kinderen komen uitgelaten binnen. Ik waag een gokje door het 3 Octoberlied van Rubberen Robbie op te zetten. Twee minuten lang wordt er polonaise gelopen, dan stop ik de muziek met de woorden: "Ik weet niet of dit een goeie zet was." Tara reageert: "Jawel hoor, we zijn nu onze energie kwijt. Begint u maar."

Staand bij een druppelende kraan vergelijk ik de spanning op het lichtnet met de waterdruk op de waterleiding. Een uitgeschakelde

lamp is als een dichte kraan, een stroom door een nachtlampje is als een dun straaltje water door een kraan die een beetje is open-gedraaid, een stroom door een wasmachine is als de straal van een kraan die ver open staat. Het open-doen van twee kranen is analoog aan het aandoen van twee parallel geschakelde lampen.

Voor de verdeling van de spanning in een serieschakeling is er een andere analogie: "Stel dat Emmie 450 euro meekrijgt en dat ze eerst naar de kledingwinkel moet en daarna naar de schoenenwinkel. Daarna moet het geld op zijn. En stel dat je van de verkoopster in de

kledingzaak hoort dat Emmie daar 200 euro heeft uitgegeven. Weet je dan hoeveel ze aan schoenen heeft besteed?" Iedereen vindt van wel. Nadat we even naar de regel over spanningen in een serieschakeling uit het boek hebben gekeken, roept Hubert, die zijn mond nooit kan houden: "Dat werkt goed, zo met die winkels, zo begrijp je het wel!"

Meestal probeer ik het zelf werken met enkele minuten doodse stilte te laten beginnen: "lezen maakt geen geluid". Dat lukt niet altijd, maar nu zowaar wel: pas na een hele tijd gaan ze fluisterend overleggen en vragen aan mij stellen. "Hoe kan de stroom weten dat er

>>

nóg een lampje komt?” “Omdat je een stroomdraad niet moet vergelijken met een tuinslang waar je af en toe een knikker door laat rollen, maar met een tuinslang vol knikkers die je met zijn allen verder duwt.”

Na een kwartier is het tijd om wat verantwoordelijkheid bij hen te leggen. Het liefst wil ik een begin maken met toepassingen van elektrische stroom, maar ik leg hen twee keuzes voor, die uiteraard beide acceptabel zijn. “We kunnen nu een spelletje gaan doen. Dan heb je wel wat meer huiswerk. We kunnen ook nog even doorwerken, dat is saaier maar dan heb je minder huiswerk.” Massaal kiezen ze voor het spelletje.

“Maak groepjes van vier. Om de beurt noem je een apparaat dat met elektrische stroom warmte produceert en waarbij dat ook de bedoeling is. De jongste begint. Schrijf alles op. Wie aan de beurt

is en na vijf seconden niets weet, is af. Wie het laatst overblijft heeft gewonnen.”

Het wordt een kakofonie. Ze zijn bloedfanatiek. Ik loop rond. Ik zie achterruitverwarmingen, stijltangen, Senseo-apparaten, wasmachines en verwarmde autostoelen langskomen. Hier en daar keur ik een computer af, omdat daar de warmte een bijproduct is, en ook zomaar ‘verwarming’ keur ik af, tot grote verontwaardiging van de inbrenger. Er zijn tientallen goede voorbeelden. Na zes minuten vraag ik waar nog gespeeld wordt. Hubert roept: “Als je nu nog in leven bent, ben je echt een kast!”

Terzijde, voor de lezer die niet zo thuis is in jongerentaal: een ‘kast’ is een stoer persoon. Het woord lijkt te komen van ‘gespierde kleerkast’, maar het is algemener, getuige dit gesprekje tussen de meest modieuze meisjes in een vierde klas: “Hoe ver ben jij?” “Som 80!” “Kast.”

Na een tweede variant van het spelletje, waarbij iedereen in twee minuten zo veel mogelijk apparaten moet opschrijven waarbij elektriciteit iets in beweging zet, met als spelregel dat je alleen een punt krijgt voor elk woord dat niemand anders heeft, is het tijd. Isabel zegt nog: “Ik heb het wel door, het is niet zomaar een spelletje, als er nu een voorbeeld wordt gevraagd op het proefwerk, dan weet je er een heleboel.”

Dat in één les drie keer instemmend commentaar op de werkwijze wordt gegeven, is een bovengemiddelde score. Deze les begon in chaos en eindigde in chaos, maar iedereen is tevreden.

Dit inkijkje in een les is 1 van de 88 columns in het boek *Bij de les, kijk in de keuken van een natuurkundedocent, van Hans van Bommel*. Het is te verkrijgen bij **MijnTafel** in de Haarlemmerstraat of via vanbommelbijdeles@outlook.com

Op pad door de stad met aardrijkskunde

GERBEN COLMJON, DOCENT AARDRIJKSKUNDE

Bij aardrijkskunde leren onze leerlingen de aarde beter kennen, ze bouwen een wereldbeeld op. Ze leren hoe gebieden dichtbij en ver weg eruitzien, hoe de mensen daar leven en hoe zij de ruimte inrichten. Het gaat niet alleen over de wereld van nu, maar ook over hoe die wereld er in de toekomst uit kan zien.

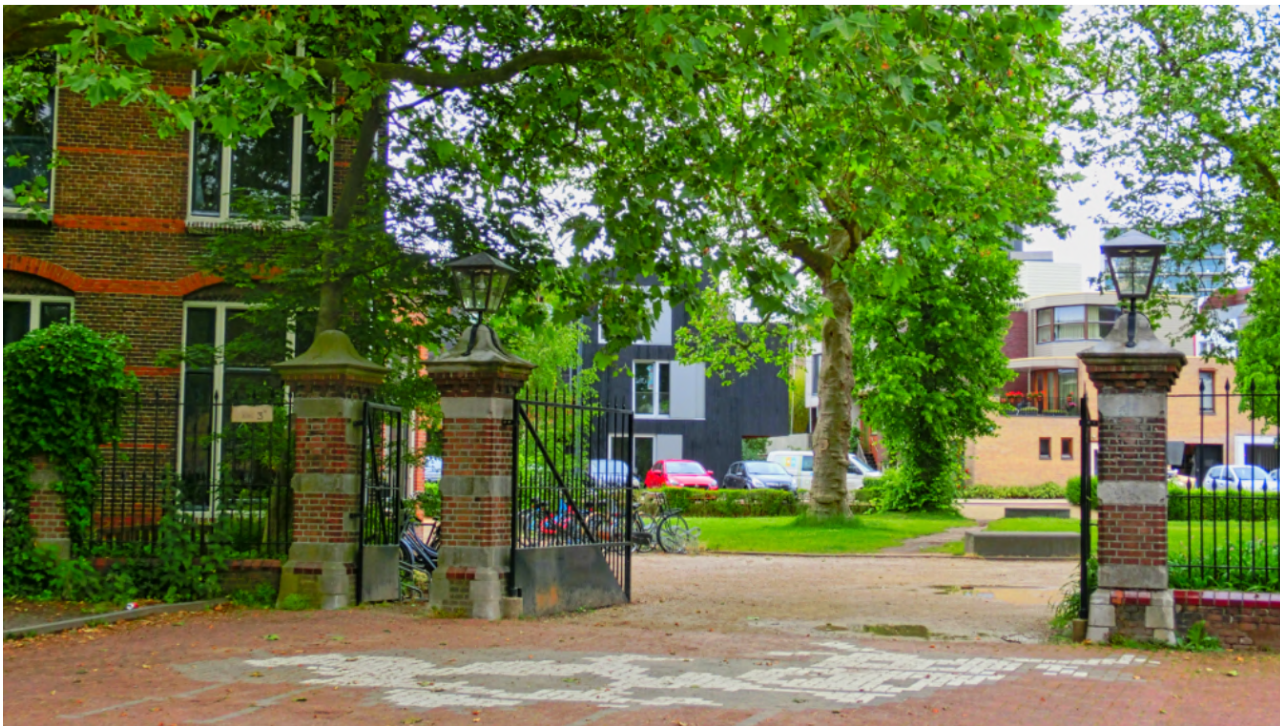
Om de eigen omgeving in de praktijk te leren kennen, organiseren we

voor elk leerjaar veldwerk en excursies. De leerlingen kunnen hun geleerde kennis en vaardigheden dan toepassen in “de echte wereld”. Zo doet klas 1 veldwerk in een Leidse polder, bezoekt klas 2 een Leidse woonwijk en leert klas 3 fietsend de verschillende landschappen rondom de stad kennen. Klas 4 maakt elk jaar een gesteentewandeling door de stad en gaat in het voorjaar een dagje naar de haven van Rotterdam.

Klas 5 bezoekt Amsterdam, om te kijken hoe processen als functieverandering en gentrificatie zich daar voltrekken.

Klas 2 en klas 5 zijn dit jaar al op stap geweest. Met klas 2 bezoeken we elk jaar het zuidelijke deel van de wijk Groenord, dat uit een nieuw en een oud deel bestaat. Het nieuwe deel, Nieuw Leyden, ligt op de plaats waar vroeger een slacht-

Beeld: Vera Wandelt

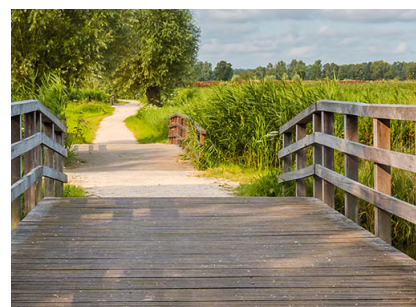
huis stond. Het is een moderne 21ste eeuwse woonwijk. Het oude deel is zo'n honderd jaar eerder gebouwd, om de arbeiders van de toen opkomende industrie te huisvesten.

Vanaf Socrates is het tien minuten lopen naar de ingang van het oude slachthuisterrein, waar we verzamelen. Er zijn vier routes die de verschillende groepjes door de wijk kunnen lopen. Ze gebruiken de GooseChase app om hun route door de wijk te lopen en beantwoorden onderweg vragen en uploaden foto's. Hoe kun je hier zien dat dit de toegangspoort van een slachthuis was? Is de eerste vraag. Er wordt diep nagedacht, "Die straat waar we net doorheen liepen heet Slachthuislaan" wordt er geroepen. Dat is inderdaad een aanwijzing, maar dat is verderop.

Niemand heeft door dat ze op een koe staan die op de straatstenen is afgebeeld.

Vanaf de oude toegangspoort lopen de groepjes de wijk in. Enkele groepen starten in het oude deel, de andere groepen verkennen eerst Nieuw Leyden. Wat voor mensen wonen er in deze straat? Hoe is het parkeervraagstuk aangepakt? Hoe schat je de WOZ-waarde van deze woning in? Wat voor type woning zie je hier? Wat vind je van de voorzieningen in de wijk? Dit zijn zomaar wat vragen die de leerlingen moeten beantwoorden. De leerlingen hebben nu hopelijk een beter beeld gekregen van de theorie uit het lesboek en hebben kunnen zien dat verschillen tussen buurten groot kunnen zijn. In de les gaan ze aan de slag met een praktische opdracht waarin ze hun

eigen woonwijk onder de loep nemen. Ze krijgen zo een goed beeld van hun eigen, zeer nabije woonomgeving en zien vaak dat hun wijk niet altijd is, zoals ze dachten. "Er wonen toch best veel oude mensen in mijn buurt", "Mijn buurt is toch best wel veilig vergeleken met het Nederlands gemiddelde", "Ik wist niet dat mijn wijk al zo oud is", zijn zomaar wat opmerkingen van leerlingen die hun wijk nu ook eens anders hebben bekeken.

Papa's Kerk

Terugblik op veertig jaar Stedelijk

JAAP TOORENAAR

Na drie jaren voorprogramma met vallen en opstaan begon ik in augustus 1985 als docent klassieke talen aan het Stedelijk Gymnasium in Leiden. Afgelopen juli was het na een volle 40 jaar voor mij afgelopen. Graag kijk ik in deze PP even terug.

In 1985 ontstond er een vacature voor Latijn en Grieks, omdat mw. De Buck stopte met lesgeven. In september 2025 kreeg ze van school een bos bloemen toegestuurd voor haar honderdste verjaardag! In mijn sollicitatiebrief heb ik me in de laatste alinea geëxcuseerd voor mijn mannelijke geslacht – in de advertentie stond

immers, dat bij gelijke kwalificaties vrouwen de voorkeur verdienden. Maar de sectie klassieke talen had een overschot aan vrouwen zoals mw. Bast, De Meijer, Schuurman en Hoekzema, dus ik was toch welkom. De school groeide uit haar voegen: al gauw bleken de noodlokalen links en rechts achter het gebouw niet te voldoen en kwamen er dépendances zoals in de Du Rieustraat en later aan het Noordeinde. Halverwege de jaren '90 mochten we van de gemeente het gebouw aan de Fruinlaan uitbreiden en pasten we binnen de muren van één gebouw. Vanwege de toren en vanwege mijn werkplezier op school noemden mijn kinderen het gebouw papa's kerk. Zowel binnen de vaksectie als in de personeelspopulatie genoot ik. We vierden mooie lustrumfeesten, voerden dan ook steeds docentencabaret-voorstellingen op en al snel werden de Rome-reizen een terugkerend hoogtepunt. Vóór het Stedelijk had ik alleen een passie voor muziek; dankzij het Stedelijk kwam daar de liefde voor de beeldende kunsten bij. Zeven keer hebben we een Rome-Florence-reis voor ouders georganiseerd, steeds in augustus. Hieruit zijn twee huwelijken tussen gescheiden ouders ontstaan (of er ook huwelijken gestrand zijn door de Rome-reis voor ouders is me niet bekend).

Mijn mooiste ervaring: na een half jaar repeteren met leerlingen, ouders en collega's en een groot deel van een kerkkoor uit Oegstgeest het twaalfstemmige Miserere van Allegri zingen in de centrale hal; mijn grappigste ervaring: klas 6 las Ovidius. Op woensdag het 7e uur moest ik huiswerk voor vrijdag het eerste uur opgeven en wel de beschrijving van het paleis van Somnus, de god van de slaap. Ik zei tegen de leerlingen: bizar, moeten we de wekker zetten om om 8.10 over de slaap te lezen... Ik stel voor dat we in slaaptenuë verschijnen! Dus onder bloes en broek had ik die ochtend mijn pyjama aan. Vóór het 1e uur zat ik achter de koffie tegenover Mariet Schuurman (altijd keurig netjes gekleed) en begon te strippen. In pyjama liep ik bij de 1e bel naar B16 – om me heen verstomden de gesprekken. Conrector Marks had ochtenddienst en zag me. Toevallig had ze als docent Nederlands de dag ervóór een referaat aangehoord met als thema "eerste signalen van beginnende dementie" met als voorbeeld dat je in pyjama op je werkplek verschijnt! De diagnose was snel gemaakt. Ze vond het pijnlijk en vroeg mede-conrector Désar om in te grijpen. Ik zat op een tafel Ovidius door te nemen (was helaas de enige in pyjama!), toen Désar zijn hoofd om de hoek van de deur

>>

stak: “alles normaal hier?” Mijn antwoord: “ja, zoals je ziet!”. Nu is de tijd van negotium aangebroken. Omdat ik genoeg hobby's heb, is dat prima. Toch blijf ik nog een beetje actief in de school. Sinds 25 jaar regel ik concertabonnementen voor ouders en leerlingen bij het Residentie Orkest op de vrijdagavond. Daar ga ik gewoon mee door. Waarschijnlijk in maart of april kunt u een schoolmail verwachten met de data en prijzen voor het nieuwe seizoen 2026-2027 en kunt u zich aanmelden.

En mochten er ouders zijn, die het leuk vinden om weer eens Latijn te doen: er is plaats in een donderdagavondgroep, bestaande uit ouders van (ex-)leerlingen eens in de vier weken. Ook elke donderdagmiddag leest een groep met mij Latijn en wel in een zaal bij de bieb van Oegstgeest. Met veel plezier lezen we de Metamorfosen van Ovidius. Als u een keer wilt komen kijken: bel 071-5221839 of mail: j.toorenaar@gymnasiumleiden.nl en we regelen het!

Een schoolorkest op Socrates?!

SAUL DE CALUWÉ

Onze school kent een bloeiende muziekcultuur, met veel muzikaal talent dat nog niet altijd ten volle wordt benut.

Daarom start de sectie muziek na de kerstvakantie met een nieuwe club op Socrates: het schoolorkest! Muzikanten uit alle leerjaren, van wat minder ervaren tot ver gevorderd, zijn welkom.

Repetities zullen plaatsvinden op maandagen het 7e en 8e uur, onder leiding van Saul de Caluwé, met afwisselend repertoire uit de klassieke muziek, musical- en filmmuziek. Aanmeldingen zijn zeer welkom!

Graag een berichtje naar sdc@gymnasiumleiden.nl

Leerzaam lesvrij: dé kerstactie

JUDITH NOBELS

In de laatste week voor de kerstvakantie is het traditiegetrouw weer zover: we sluiten het jaar gezellig af met de Kerstactie. Al decennia-lang organiseren de vierdeklassers van onze school dit evenement ten voordele van een goed doel, met als bijkomend voordeel een hele hoop gezelligheid op school.

Hoe gaat het in zijn werk? De vierdeklassers zijn op donderdag 18 december vrijgesteld van lessen om verschillende acties op touw te zetten om geld op te halen voor het goede doel. Dit doen ze door allerlei spullen en lekkers te verkopen bij hun kraampjes in de aula. Ook bezorgen ze op verzoek in de klaslokalen cakes, kaartjes en rozen, komen ze in een rendierpak iemand verrassen met een warme knuffel of brengen ze zelfs heuse zelfgecomponeerde serenades ten gehore. Ja, de lessen worden daarbij vanzelf-

sprekend soms aardig verstoord, maar het is een plezier om te zien hoe leerlingen elkaar verrassen of docenten en leerlingen elkaar hun waardering laten merken met wat lekkers of een lied.

Intussen leren onze vierdeklassers stiekem vaak heel wat bij. Zo oefenen ze met plannen en organiseren: ze moeten onder andere een winstgevende actie bedenken, inkoop doen, benodigde apparatuur regelen, een poster laten maken, informatie delen met de websitebeheerder en regelmatig overleggen met de kerstactiebegeleiders.

Ook moeten ze goed met elkaar samenwerken om alle bestellingen op tijd bezorgd te krijgen en nemen sommige leerlingen als hoofd van een commissie een leidende rol. Leerlingen moeten contacten leggen met leveranciers en poten-

tiële sponsors en spreken ook nog eens hun economische kennis aan om uit te zoeken hoe ze nu precies de grootste winst kunnen behalen. Lesvrij, ja, maar niet zonder er iets van op te steken...

Het goede doel waar ze dit jaar vol voor gaan is Xenia Hospice in Leiden, een logeershuis en hospice voor jonge mensen die intensieve zorg nodig hebben:

<https://xenialeiden.nl/>

Als ouder kunt u natuurlijk ook bijdragen aan de Kerstactie. Via onze website www.kerstactiesgl.nl kunt u ook een roos of wat lekkers bestellen voor uw zoon of dochter of simpelweg uit sympathie een donatie doen.

Wij kijken uit naar een gezellige Kerstactie met een mooie opbrengst voor het goede doel!

Terugblik op 2025

RENATE DE VRIES

“Hoe kijk je terug op 2025?”, vroeg ik een aantal collega's in de schemerige dagen van december. “Lesgeven is een verrijking van mijn leven geweest in het afgelopen jaar,” zo reageerde een van de docenten daarop. “Ik vind de omgang met de leerlingen ontzettend leuk. Of dat nou in de klas is, als vakdocent of mentor, of wanneer ik bij het voetballen ga kijken; ik geniet ervan.”

Aan het woord was een van onze zij-instromers, een onderwijs-term voor een docent die na een loopbaan elders op enig moment heeft gekozen voor een baan in het onderwijs. Daar hoort een opleiding tot docent natuurlijk bij en een periode van stagelopen. Voor een

school dragen zij-instromers bij aan de veelzijdigheid van het team en we zien ze dan ook graag komen.

De zij-instromer vertelde me er ook bij, dat ze het best pittig vond om te ervaren dat onze leerlingen hoge eisen stellen aan hun docenten. Eisen als het gaat over het niveau van het vak, maar ook eisen in kwaliteiten op het persoonlijk vlak. Natuurlijk, dat tref je in alle beroepen, maar in de omgang met tieners op een middelbare school nog eens extra. Het leidt regelmatig tot zelfonderzoek, zoals opvoeding dat eigenlijk altijd van ons vraagt. Een leven lang leren in de praktijk.

Een collega die gepikt en gemazeld is in het onderwijs deed ook een

duit in het zakje. “Ik zie 2025 als een jaar van ontmoeting”, zei hij. Hij vertelde hoe de grote en kleine reizen en projecten er altijd weer toe leidden dat er een diepere onderlinge band ontstaat en had dat in de afgelopen maanden weer sterk ondervonden. Hij benoemde ook hoe fijn het is in de school om te zien dat de scherpjes uit de communicatie in de gangen zijn verdwenen en leerlingen elkaar weer meer in de ogen zijn gaan kijken. Voorts sprak hij over de ontmoeting tussen oudere en jongere leerlingen in een project zoals LEMUN, dat komend week-end weer plaatsvindt op onze locatie Athena. Ontmoeting door dat regelmatig oudere leerlingen worden ingeschakeld om jongere

leerlingen te helpen. Bij het maken van een toneelstuk, door het geven van bijles of tijdens de jaarlijkse cultuurmarkt waarin leerlingen en medewerkers elkaar ontmoeten rond de verschillende thuisculturen die we hebben, vaak meer dan we ons realiseren. Die onderlinge ontmoeting is een belangrijk kenmerk van onze gemeenschap en iets om te koesteren.

Is onze gemeenschap daarmee niet ook een beetje een bubbel?

Jazeker, soms is dat zo. Daarom is het goed om ook te benoemen dat we regelmatig buiten de eigen muren kijken: met de kerstactie vol vrijwilligerswerk, met het organiseren van een kerstdiner voor dak- en thuislozen in de Marekerk volgende week woensdag, met het thee- en koffieschenken bij de Lorentzhof, het houden van verkiezingen en het leren over de wereld. En dat is eigenlijk zoals we het graag zien, wat passend is voor de levensfase van onze leerlingen: bouwen

aan een vertrouwde basis om van daaruit de wereld in te (kunnen) stappen. De woorden verrijking en ontmoeting nemen we dan ook graag mee naar 2026.

Namens alle collega's wens ik u vanuit het Stedelijk Gymnasium Leiden een fijne kerstvakantie en de beste wensen voor het nieuwe jaar.

© J. Tembi

Fijne feestdagen en de beste wensen voor 2026

Agenda

DECEMBER 2025

18 december: Kerstactie

18 december: Kerstgala klas 1 en 2

19 december: Kerstontbijt

20 december tot 4 januari: Kerstvakantie

JANUARI 2026

5 januari: 8e uur vrij in verband met nieuwjaarsbijeenkomst personeel

7 januari: Tafeltjesavond op Athena

8 januari: Tafeltjesavond op Socrates

15 januari: Informatieavond profielkeuze voor ouders klas 3

16 januari: Musa Open Podium Athena

30 januari: Leerlingen lesvrij

Colofon

Redactie

Anne Leussink, Renate de Vries

Beeldcover

Soad Younis

Foto's

Tembi Schneider,
Judith Nobels, Etienne
Vingerhoed, Vera Wandelt,
Marc de Haan

Vormgeving

Karin van Iterson, Hakijk